

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205234
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123205234.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvalý pobyt C. XXXX/XXX, B., proti žalovanému: D. A., nar. XX.X.XXXX, trvalý pobyt E. F. XXXX/X, B., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 18. júla 2023 č. k. 27C/37/2023-20, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti prvého výroku (I.), tretieho výroku (III.) a štvrtého výroku (IV.) **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej prvým výrokom (I.) uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobcovi na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, trestnom konaní a správnom konaní, na ktoré bude žalovaný predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom na riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch; druhým výrokom (II.) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol (o uloženie zákazu žalovanému vstupovať do prevádzky obchodného domu Aupark v Piešťanoch v označenom čase); tretím výrokom (III.) bol žalovaný poučený o možnosti podať proti žalobcovi žalobu vo veci samej, o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla; štvrtým výrokom (IV.) bolo rozhodnuté o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 337 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov).

2. Vecne zdôvodnil osvedčením skutočnosti, že žalovaný už dlhodobejšie ohrozuje telesnú a duševnú integritu žalobcu, v dôsledku ktorého konania má žalobca zo žalovaného a z jeho konania strach. Žalovaný je otcom bývalej partnerky žalobcu, s ktorou majú spoločné dieťa. Žalovaný podľa tvrdenia žalobcu nerešpektuje právo na vypořádanie vzťahov s dcérou žalovaného, angažuje sa, žalobcu prenasleduje, dlhodobo sa mu vyhráža aj zabitím, napáda ho a opakovane ho ohrozuje, a to aj v prítomnosti maloletého dieťaťa (ktorý bol súdnym rozhodnutím zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov). Dňa 30.6.2023 sa odohral vážny incident (po odovzdaní maloletého dieťaťa v súlade s rozhodnutím súdu žalobcom matke maloletého dieťaťa v prevádzke Aupark v Piešťanoch), keď žalovaný fyzicky žalobcovi zamedzil vo východe, začal na žalobcu kričať, vyhrážať sa zabitím, nadával mu a zaháňal sa rukami. Žalobca cúval a keďže ho žalovaný ďalej nasledoval, požiadal o asistenciu policajnej hliadky. Po príchode polície žalovaný začal rukou búchať do žalobcu, pričom policajti sa pred neho postavili a fyzicky mu zabránili zaútočiť na žalobcu a žalovaný bol odvedený na výsluch. Žalobca sa aj nasledujúci deň triasol, nemohol spať, bol vystresovaný a rozrušený, aj z toho ako situáciu vnímal maloletý syn, ktorý bol svedkom napadnutia. Žalovaný žalobcu prenasleduje a vyhráža sa mu dlhodobo, od zoznámenia sa s jeho dcérou v roku 2016, vyčkával ho na rôznych miestach, hrozil

zabitím. Z dôvodu opakovania týchto incidentov, keďže polícia útokom žalovaného nevie zabrániť, ako ani dcéra žalovaného, žalobca požiadal o súdnu ochranu.

3. Súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené tvrdenia žalobcu a predložené listinné dôkazy (potvrdenie OO PZ Piešťany zo dňa 30.6.2023 o incidente po odovzdávaní maloletého dieťaťa v Auparku, potvrdenie o vykonaní trestného oznámenia zo dňa 26.12.2020 vo veci nebezpečného vyhrážania sa zo strany žalovaného a uznesenie ORP-1976/PN-TT-2020 zo dňa 11.2.2021, ktorým bolo oznámené odovzdanie veci na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu). Osvedčená bola preto aj naliehavosť potreby dočasnej úpravy účastníkov konania, vzhľadom na predpokladané opakujúce sa neoprávnené konanie žalovaného, ktorý žalobcu vyhľadáva a vyhráža sa mu. Možno predpokladať, že žalovaný v budúcnosti bude pokračovať v konaní, ktorým neoprávnené zasahuje do osobnostných práv žalobcu, čím bolo osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Zákaz priblíženia sa k žalobcovi na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov, zaručí ochranu integrity (s vymedzením výnimiek na úradné účely). Preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zákazu priblíženia bolo vyhovieť.

4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ďalej dôvodil, že návrh na nariadenie zákazu vstupu žalovaného do obchodného domu Aupark v označenom čase zamietol, vzhľadom na princíp proporcionality, ktorý by nebol zachovaný. Skonštatoval, že obchodný dom je verejne prístupným miestom a ochrana žalobcu je zabezpečená už zákazom priblíženia na vzdialenosť 10 metrov, ktorý sa vzťahuje na ktorékoľvek miesto, v ktorom sa žalobca bude práve nachádzať. Neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami a preto nebola uložená povinnosť žalobcovi podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Žalovaný bol poučený o možnosti podať žalobu vo veci samej o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 CSP. Na základe zásady úspechu bol vyhodnotený úspech žalobcu v časti o uloženie zákazu priblíženia sa k žalobcovi, avšak žalobca bol neúspešný v časti návrhu na zákaz vstupu do prevádzky obchodného domu Aupark v označenom čase. Pomer úspechu a neúspechu strán konania súd prvej inštancie preto vyhodnotil ako rovnaký, v dôsledku čoho rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný. Namietal pravdivosť tvrdení žalobcu. Posledné štyri roky je žalovaný šťastný, keď si na žalobcu dokáže vôbec nespomenúť a ani ho náhodne stretnúť. Poukázal na nenávisť a odpor žalobcu voči jeho osobe. O žalobcovi by aj žalovaný vedel veľa napísať vo vzťahu v súvislosti s jeho správaním k dcére žalovaného. Dňa 30.6.2023 sa prvýkrát zámerne chcel stretnúť so žalobcom a spýtať sa na vec, ktorá narúša rovnováhu v striedavej starostlivosti o jeho vnuka, avšak žalobca chytil svoj paranoidný záchvat a urobil zo situácie takmer horor. Do uvedeného dňa polroka žalobcu nevidel, ani ho nestretol. V roku 2022 sa prvýkrát náhodne stretol so žalobcom a jeho synom v blízkosti bydliska žalovaného, kde strávili spolu asi 15 minút a v dobrom sa rozišli. Dňa 7.10.2022 sa opäť iba náhodne stretol so žalobcom a jeho synom, keď odchádzali z materskej školy, ktorá je neďaleko bydliska žalovaného, asi po 5 minútach sa zase v dobrom rozišli. Jeden deň v roku 2021 sa v meste stretol aj so žalobcom, ktoré stretnutie sa odohralo v pohodovej atmosfére. Obdobne tomu bolo v roku 2020. V roku 2020 v čase vianočných sviatkov, keď žalovaný vedel kto volá jeho dcéru, išiel za ňou a zakričal „A., čo si posratý, veď nič sa nedeje“. Žalobca to nepochopil, zase dostal paranoidný záchvat. Žalovaný navrhol zrušenie rozhodnutia v napadnutej časti.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na absenciu relevantných dôvodov, pre ktoré žalovaný považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne. K svojim tvrdeniam nepredložil pritom žiaden dôkaz. Tvrdenia žalobcu, preukázané relevantnými dôkazmi, však žalovaný nespochybnil a ani ich nevyvrátil. Rovnako tak žalovaný neuvádza žiadne obmedzenia, ktoré by mu nariadením neodkladného opatrenia vznikli. Ak žalovaný tvrdí, že je šťastný, ak žalobcu náhodou nestretne, potom mu neodkladné opatrenie nemôže prekážať. Na druhej strane žalovaný potvrdil, že dňa 30.6.2023 sa zámerne chcel so žalobcom stretnúť. Počkal ho a napadol, ktoré skutočnosti žalovaný v odvolaní nevyvrátil. Rozpory v tvrdeniach žalovaného obsiahnuté v odvolaní sú zrejmé. Žalobca poukázal tiež na e-mailovú správu, ktorú adresovala bývalá partnerka žalobcu žalovanému ako svojmu otcovi, z ktorej vyplýva, že žalobcovi dôverovala, ale žalovanému ako svojmu otcovi písomne vyčítala, že bol vulgárny a že na ňu reagoval hrozne a podráždene (nevhodné správanie žalovaného ako jej otca sa jej naozaj dotklo). Podľa

názoru žalobcu je obsah aj forma odvolania žalovaného ďalším dôkazom o nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia.

7. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potreba bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „ústavy“) nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

11. Podľa čl. 19 ods. 1, 2 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

12. Podľa čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach „ochranné opatrenie“ je akékoľvek rozhodnutie bez ohľadu na jeho názov, nariadené vydávajúcim orgánom členského štátu pôvodu v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom, ktorým sa osobe predstavujúcej riziko ukladá jedna alebo viacero nasledujúcich povinností s cieľom chrániť inú osobu, ak môže byť ohrozená telesná alebo duševná integrita tejto inej osoby:

- a) zákaz alebo úprava vstupu na miesto, kde má chránená osoba pobyť, kde pracuje, alebo ktoré pravidelne navštevuje alebo kde sa pravidelne zdržiava;
- b) zákaz alebo úprava kontaktu s chránenou osobou akýmkoľvek spôsobom vrátane telefonického kontaktu, elektronickej alebo riadnej pošty, faxu alebo iných prostriedkov;
- c) zákaz alebo úprava približovania sa k chránenej osobe bližšie ako na určenú vzdialenosť.

13. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada. Nepriznáva sa ním žiaden nárok a pri jeho nariaďovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

14. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania.

15. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP postačuje, ak je osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje.

16. Osvedčenie ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Ohrozenej osobe sa tak poskytuje pomerne rýchla ochrana. Možno pritom spravidla vychádzať iba z tvrdení strán konania, záznamov polície, keďže stanovisko odporcu je obvykle v zásade protichodné.

17. V posudzovanej veci súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, konštatujúc za osvedčené ohrozenie telesnej a duševnej integrity žalobcu, s poukazom na listinné dôkazy (uvedené

v odseku 3 tohto uznesenia). Žalobca tak osvedčil ohrozený nárok, ktorému sa má poskytnúť procesnoprávna ochrana v dôsledku zásahu žalovaného do osobnostných práv žalobcu (podľa § 11 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov má fyzická osoba právo na ochranu osobnosti, najmä života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ale aj súkromia, i svojho mena). Z dôvodu osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, keďže bol osvedčený predpoklad pokračovania žalovaného v neoprávnených zásahoch do osobnostných práv žalobcu, bol daný dôvod na úpravu pomerov strán konania neodkladným opatrením.

18. Odporca kvalifikovane nepoprel tvrdenia žalobcu v odvolaní o zasahovaní do výkonu rodičovských práv rodičov maloletého vnuka žalovaného, pretože práve výkon rodičovských práv mal byť podľa tvrdenia žalovaného dôvodom, pre ktorý si na žalobcu po odovzdaní dieťaťa matke v obchodnom dome počkal. V odvolaní pri opise telefonátu dcéry so žalobcom, žalovaný výslovne potvrdil, že do komunikácie rodičov mal. dieťaťa slovne taktiež zasahoval.

19. Žalobca tiež osvedčil, že pri stretnutiach so žalovaným sa opakovane musel obrátiť na príslušný policajný orgán, ktorý už v minulosti oznámený skutok žalovaného postúpil príslušnému orgánu na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Osvedčené neoprávnené zásahy viedli potom žalobcu k potrebe poskytnutia ochrany duševnej a telesnej integrity pred prenasledovaním, zastrášaním, či inou formou nepriameho nátlaku, prostredníctvom súdnej ochrany. Pokiaľ podľa názoru žalovaného je žalobca precitlivý či labilný, tak o to skôr má správanie a komunikácia žalovaného reflektovať uvedenú skutočnosť. Poukaz žalovaného na iné bezproblémové stretnutia so žalobcom v rozhodnej dobe, nevylučuje, že v prípade iných osobných stretnutí došlo medzi stranami konania k žalobcom osvedčenému správaniu žalovaného.

20. V posudzovanej veci bolo osvedčené (nevyžaduje sa tu preukázanie ale osvedčenie relevantných skutočností), že k neželanému správaniu žalovaného môže dôjsť a jeho uskutočnenie závisí iba od individuálnej vôle jeho samotného, teda k ohrozeniu telesnej a duševnej integrity žalobcu môže dôjsť aj v budúcnosti. Vzhľadom k tomu, že žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie chráneného nároku, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana, ako aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov, boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre uloženie zákazu priblíženia sa žalovaného k žalobcovi.

21. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj princíp proporcionality prejednávanej veci, keďže nariadené neodkladné opatrenie nemá za následok reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov žalovaného (ktorý podľa svojho tvrdenia nemá záujem stretávať sa so žalobcom).

22. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 337 ods. 1, 2, CSP, týkajúcou sa poučenia o možnosti podať žalobu vo veci samej o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla, odvolacie námietky vznesené neboli.

23. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

24. Potvrdenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie sa týkalo aj závislého výroku o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie dôvodne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a dospel k záveru o pomere úspechu a neúspechu strán konania v rovnakom rozsahu (50 %), v dôsledku čoho rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

25. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným rozhodnutím podľa § 262 ods. 2 CSP.

26. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.